

noma uzmožne, šolsko mladino otesovati in izobraževati, ako so u šoli pripravljencev nektera splošna pravila si prisvojili, po katerih se ima vse to goditi. To vse je le podlaga, na katero jim je skrbno dalje zidati, ako ne-čejo zaostati i izabraziti, da jih kolo časa ne zatara, katero se neprenehoma dalje vrti.

Pripomočki pa k vedno višjem napredovanju o šolstvu so: 1. lastna skušnja, 2. pridno čitanje (branje) o tem naziru spisanih knjig, i 3. shodi učiteljev.

Kar prvo zadeva, je slehernemu znano, kako lastna skušnja človeka zmudi. Naj se pridno vsaka drobtinica, ki se je pobrala po mnogoletnej službi, u prid oberne mladini!

Ker je pa pot lastne skušnje dostikrat vendar le predolga, tudi včasih nevarna, škodljiva itd. je dalje treba od zvedenih šolskih mož u podučenje i gojenje mladine spisanih dobrih knjig pridno prebirati. Ker je pa letna plača nekterih učiteljev prepčila, da bi slehern izmed njih potrebnih knjig si omisliti zamogel, bi bilo prav, ako bi učitelji po raznih okrogih u tej zadevi med saboj se pobratili. Ako bi slehern le en forint na leto plačal, bi zamogli s tem denarjem na kak šolsk časopis se naročiti, i še kako koristno knjigo vsako leto kupiti. Kadar bi ti ali uni časopis ali knjigo prečital, bi je drugemu podal. Prebrana bi se pri tem ali unem, ktere- ga bi za svojega knjižničarja si zvolili, shranila, i sčasoma bi zalo knjižnico u svoji lasti imeli. Ako bi se to po celoj deželi zgodilo, bi se ne bilo bati, da bi učitelj, kam drugam prestavljen, te pomoči ne užival.

U povzdigo učiteljske omike so potrebni tudi shodi učiteljev, kateri naj bi po potrebi časa in okoljšin pogostni bili. Pri teh shodih naj bi se o šolskih zadevah pametno pomenkvali, n. pr. kaj je ti ali uni u svojoj mnogoletnoj službi za koristno spoznal, ali kaj je tu ali tam za poduk i krščansko odgojenje mladine koristnega bral itd. Po dokončanem pogovoru bi si pa vse to, kar so za dobro i koristno spoznali, ob kratkem u zapisnik spisali in vsi po tem občenem sklepu se ravnali. (Konec sledi.)

Is Toplic na Dolenskem 19. dec. —f— Po- pisu letošnje „spomladanske“ zime, ki so ga naznanile poslednje „Novice“, dostavim še izid letine lanske: ster- nina je bila scer lepa, pa snopa ni dala; sočivja ni veliko bilo; korun je močno pognil; ajda se ni nič kaj prav obnesla; opresnino je deloma suša, deloma moča pobrala, in kar ti dve sovražnici niste končale, so bolhe in gosence obrale; sadje je šlo že o cvetji pod zlo; le prosa je bilo precej obilno, ki je z debelačo (karuzo) po nekterih hišah skor jedini živež in vsak- danja hrana, in še ta nezabeljena in neslana, ker so mnoge odrajtvala prebivavcom jedini repek iz hleva po- brale, in vino, ki ga še za polovico lanske slabe letine ni bilo. nič dnarja ni dalo. Ni čuda toraj, ako se tu ali tam čuje milo zdihovanje ali clo brezupno tarnanje sliši, in bi marsiktera družina daritelju s solznim oče- som in hvaležnim sercom roko poljubila, ako bi jo z hranoj poživil, kakoršna se jetnikom po zaporih daje. In pri vsem tem — kdo bi mislil — se napravi v so- seski marsikaka reč, ktere bi o takem času ne prič- koval. Ni še ravno dolgo, od kar so si zmislili pri po- družnici s. Martina nov altar; napravili pri podružnici s. Trojice na Cerovcu lično svetilnico (lampo); ku- pili za cerkvico s. Uršule Zarigelcom lep kelh; zvonik pri s. Križi na Veršnaselih iz nova pokrili, ki se zdaj prav prijazno ozira po bližnjih dolinah in daljnih gorah; izdelali dve uri dolgo cesto do ravno omenjene vasi; popravili kaplanijo, in novo rusovsko peč va-njo postavili, katero posebno zato v misel vzamem,

da pohvalim umetnega moža Jožefa Šibica, ki jo je mojstrovsko zgotovil, ter s tem Novomeškim zidarjem hvalno spričevanje dal, da so tudi oni takim delom kos. Hvala pa tudi umnemu županu Janezu Bek-u, in ver- lemu srenjskemu odborniku Matiju Krese-tu, ki sta to reč sprožila in na noge spravila, in je nista zaver- gla samo zato, ker je nova in ne še sploh poznana.

Is Ljubljane. Z veseljem naznanimo novico, da je c. k. deželno poglavarstvo po dopisu na kmetijsko družbo dovolilo osnovo društva za obdelovanje Krajn- skega Krasa, katero se bo pervikrat snidilo v Po- stojni v posvetovanje društvinih postav, kar bo po- družnica Postojnska v soglasju s svojimi sosednimi po- družnicami ob svojem času na znanje dala.

Novičar iz mnogih krajev.

Po nar novejšem cesarskem patentu od 27. dec. se ima z novim letom razglasovanje postav in ukazov nekoliko spremeniti; državni zakonik na Dunaji bo za naprej samo v nemškem jeziku izhajal, ki je za vse postave in ukaze edino polnoveren, to je, če bi o prestavah postav v druge deželne jezike kakošna dvomba vstala, se ima ta vselej po nemškem jeziku rešiti; s početkom 45. dne od izdanega držav- nega zakonika se moč postav in ukazov za celo cesar- stvo začinja. Na mesto dosedanjih deželnih zakoni- kov pridejo deželno-vladni listi za eno ali več de- žel skupej, v katerem bojo zraven nemškega jezika po- stave in ukazi v vse tiste jezike predstavljene, ki se govoré v tisti kronovini. Občine (županije) si morajo deželne vladne liste v svojem jeziku omišljevati. Na državni zakonik in deželno-vladne liste se je moč naročevati pri poštnjah, kakor za vsak drug časnik. Kakor se sliši, se bo morebiti več deželnih listov v enega zedinilo, in ker se bojo prestave iz držav- nega zakonika v deželne vladne jezike iz Dunaja pošiljale, bojo nek Dunajski gosp. vredniki v svojih opravi- lilih ostali. — Na Dunaji so ljudje toliko starih kraj- carjev, ki so prišli o novem letu ob veljavo, zadnji čas skup znosili, da nek časnik v prid občinstvu prosivlodo za kratek podaljšek preklica. — Palacki je skoz Pa- riz šel v Nico, kjer bo pri svoji rodovini čez zimo ostal in perve vezke česke povestnice v česki jezik prestav- ljal. — V Parizu nosijo nove dežnike (marele) brez palice; dežnik se okoli klubuka pripne, in če se ne po- trebuje, v suknjo vtakne. — Francoski cesar bo imel silno oblast, med drugim tudi to, da bo smel samolastno kupčijske zveze z družimi državami sklepati, kar mnogo Francozov straši, ki se bojé svobodnega kup- čijstva in zatre domačega blaga po ptujem. 29. decem- bra so se pričakovale pisma austrianske, ruske in pru- ske vlade, ki imajo Napoleona za cesarja spoznati. — Novi ministri na Angleškem so izvoljeni; čeravno so nar bolji glave skupej, bojo vendar teško dolgo skup ostali, ker so različnih strank; so pa tile: prvi minister je Aberdeen, unanjih oprav Russell, notranjih Pal- merston, denarstva Gladstone, vojništva Herbert, scer so še Granworth, Graham, Newcastle, Gran- vill, Argyll, Wood, Molesworth in Lansdowne.

Milodari za reveže pri sv. Trojici.

B. B.	.	.	.	.	.	2 gold. — kr.
J. R.	.	.	.	.	.	2 » — »
Iz B.	.	.	.	.	.	1 » — »

Današnjemu listu

je 1. pola „občne povestnice“ kot doklada Novic priložena.